

DSZIT

Dinamikus Szenzoros Integrációs Terápia

Előadó: Kemény András
Egészségpszichológus

Mi az a DSZIT?

- Az idegrendszer számára fejlesztő hatású játékfolyamat.
- Aktív, egyéni játéklehetőségeket nyújt a gyermekek számára.
- Nem meghatározott, beszabályzott tréning.
- Változatos, örömet okozó játékos tevékenység.
- Sokszínű eszköz használat.
- Egyéni és kiscsoportos részvétel.

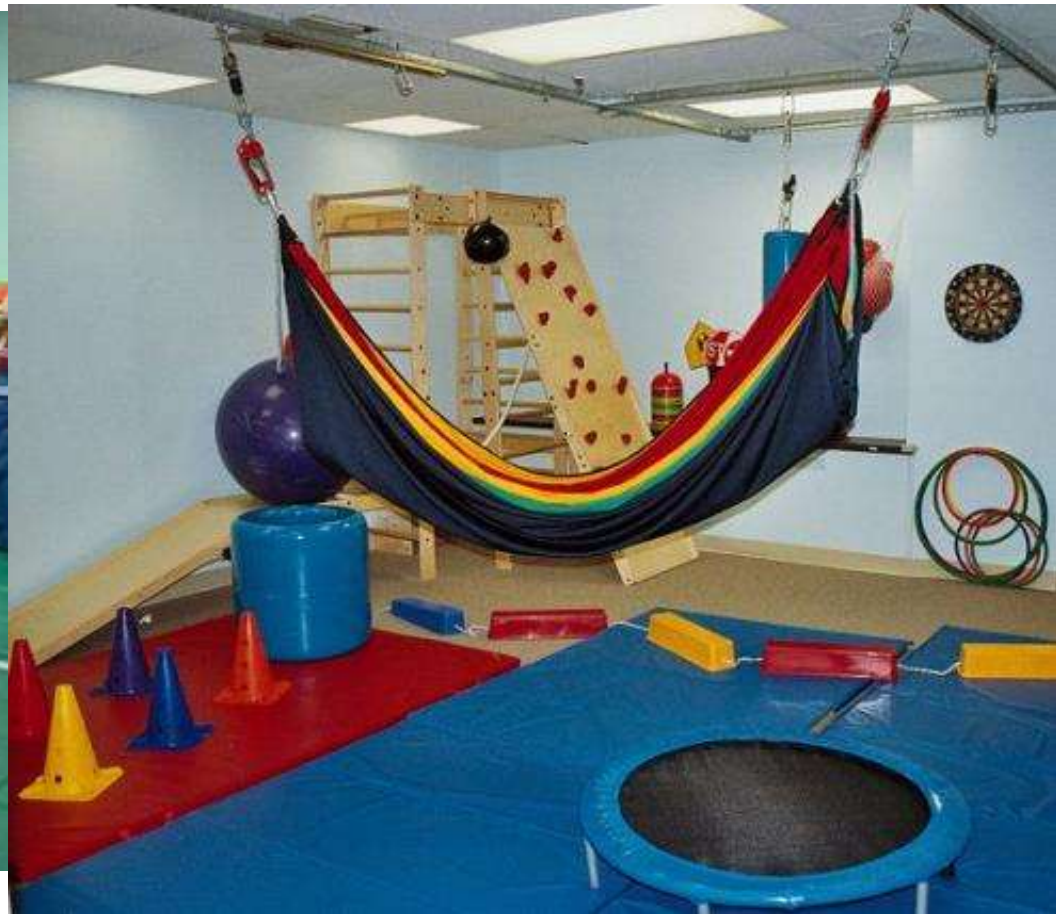
Mi az a DSZIT?

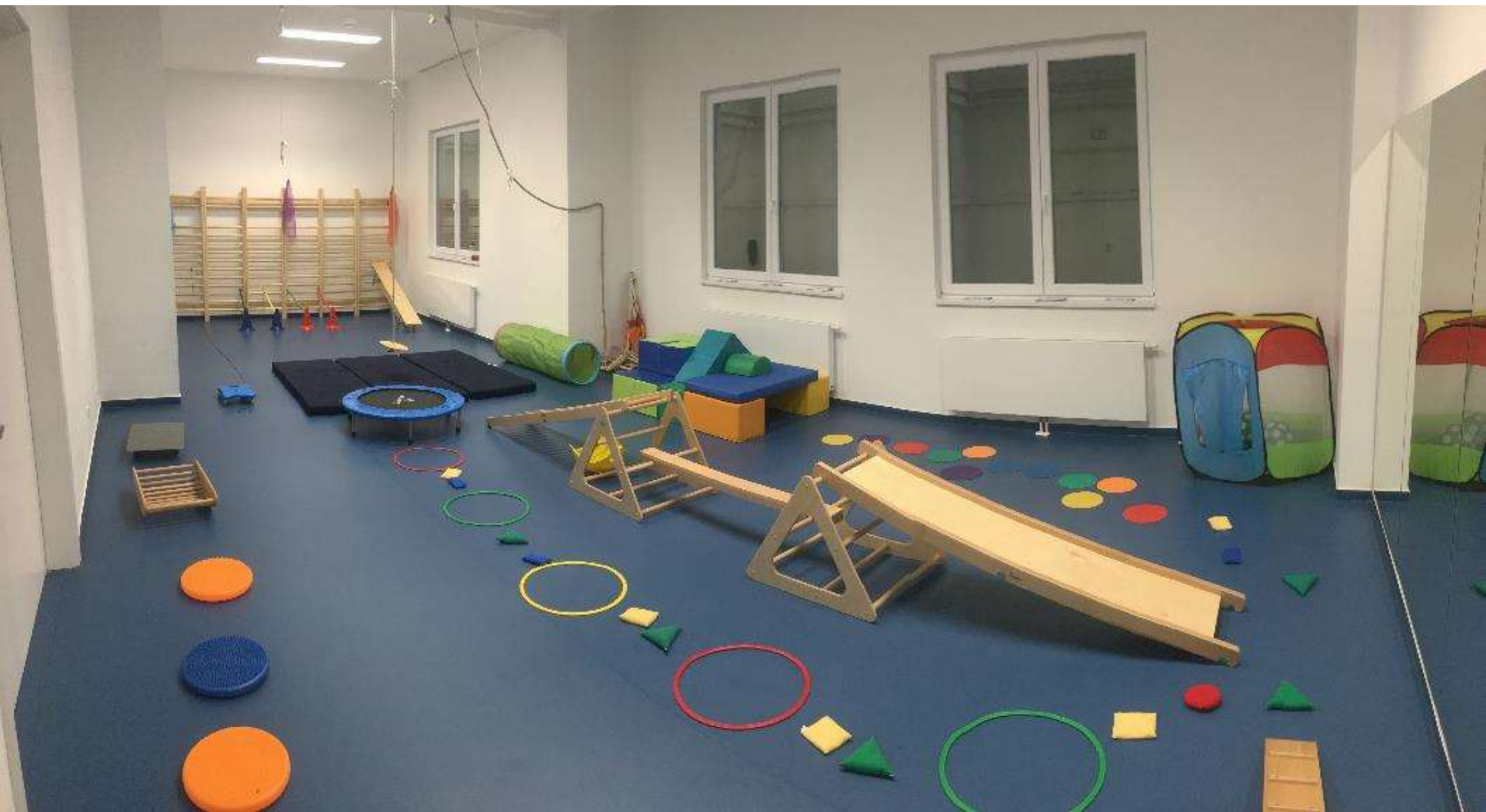
- A játékszerek az egyensúlyi és a tapintásos érzékelés számára nyújtanak ingereket.
 - Ez a két legőszibb érzékelési terület.
 - Fontos a megfelelő működésük az optimális fejlődés érdekében
 - Összerendező és normalizáló hatású.
- Élményekben gazdag testi-lelki tapasztalatokat biztosít.

DSZIT

- A kutatásokból bebizonyosodott, hogy a gyerekek testi, lelki, szellemi fejlődését segítik ezek az élmények, az idegrendszer érettebbé válik általuk. Ezért fontos, hogy a gyerekkor sok aktív tevékenységgel, szabad játékkal teljen!
- Azok a gyerekek, akiknek a szokásostól eltérő a fejlődése, ugyanúgy megtalálják az örömet ezekben a tevékenységekben.

DSZIT

- A felnövekvő szervezetnek szüksége van a gazdag ingerhatásokra.
- Ahol lassúbb, nehezkesebb az idegrendszer fejlődése és önszabályozása, ott egyes területeken sokkal tovább és több ingert/élményt szükséges biztosítani.
- Lassan, de biztosan rendezzi a viselkedést.

A. J. Ayres

- A foglalkozások során törekszünk a gyermekek alkotó fantáziájának támogatására, mozgásaikban megnyilvánuló egyéni sajátosságaik figyelembe vételére.
- Keressék meg hogy, mi jó nekik, mit szeretnek, mit mernek kipróbálni és mire képesek az eszközök felhasználásával.
- A gyermek ráérez a számára szükséges mozgás tevékenységre.

A terápia célja

- Cél a gyermek kreatív erőinek felébresztése, hogy aktív, örömteli interakciók sorozatán keresztül érlelhesse azokat a háttérfunkciókat, amelyek az őt ért pszichés és/vagy organikus behatások eredményeképpen nem működnek megfelelően.
- Az egész személyiséget támogatjuk, nem elszigetelt tüneteket kívánunk befolyásolni.

Tünetek

- A szenzoros integrációs diszfunkciók tünetei a hétköznapi életben leggyakrabban úgy jelennek meg, mint zavaró furcsaságok:
 - bizonyos mozgásokra, tapintási ingerlésekre,
 - látványra, hangra való túlérzékenység, vagy ezek figyelmen kívül hagyása;
 - szokatlanul felpörgetett, vagy lelassult aktivitási szint;
 - ügyetlenség, balesetezés,
 - impulzivitás, figyelmi elterelhetőség,
 - egyes beszédzavarok,
 - nehezen értelmezhető, diffúz emocionális problémák.

A taktilis rendszer

- a legősibb érzékelési mód, a korai tanulás egyik bázisa
- határ külső és belső között, védő funkciókat lát el
- az intimitás szerve: itt valósulnak meg a testi kontaktusok
- az önálló szubjektummá válás útján a csecsemő a bőrérzékelei segítségével indul el, tehát fontos szerepe van az én-identitás kialakulásában
- élményei erősen szubjektív színezetűek, legtöbbször nem vagyunk az élmények tudatában
- távolsági érzékelés / kontakt érzékelés

Szenzoros kincskereső

<https://drive.google.com/file/d/1JI5IG762JGNYLmkcxVRtca-zL-vUaZmF/view?usp=sharing>

https://drive.google.com/file/d/1Pnsr0vEI-XMa_mejb6suqQYUzm8qggaqQ/view?usp=sharing

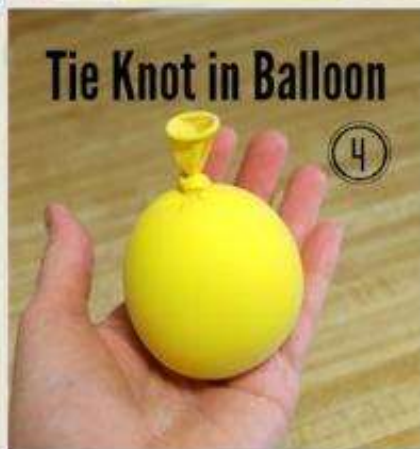

Szenzoros könyv

<https://www.hellowonderful.co/post/sensory-busy-book/>

Szenzoros zacskó

<https://pin.it/6CNebv2>

Hangpárosítás

https://drive.google.com/file/d/1x14FJ_qw

A vesztibuláris rendszer

- A VR. feladata, hogy a központi idegrendszert tájékoztassa a fej és a test térbeli helyzetéről, a fejre ható gyorsulásokról.
- Ezáltal lehetővé válik:
 - a látótér stabilizálása
 - a testhelyzet beállítása, megtartása
 - a gravitáció ellensúlyozása a finom, célzott mozgások végrehajtásakor

A vesztibuláris rendszer szerepe a szenzoros integrációban

- Érzékeny emocionális hatásokra
- Féltudatos élmények
- Átkapcsolás lehetősége a belső világból a külső fele: én – nem én elkülönülése
- Állandó hatás az izomtónusra – állandószerp az észlelésban
- Viselkedéskontroll, válaszgátlás
- Téri funkciók és memória fejlődéséhez

Vesztibuláris zavarok

- Túlérzékeny
 - Gravitációs bizonytalanság: „Jaj, leesek!” És nem...
 - Mozgásintolerancia : félelem a gyors és körmozgásoktól „Ezt ne!!” - hányás
- Alulreagáló
 - „Gyorsabban!” veszélyérzet nélkül, az osztály bohócai

Mozgásos ötletek

<https://fb.watch/1nElxBhIKI/>

<https://fb.watch/1nEMrJUq6v/>

<https://fb.watch/1nEOruH2TM/>

<https://fb.watch/1nEQHKLjNm/>

<https://fb.watch/1nETli53PW/>

https://www.instagram.com/p/CFcVRXMArIj/?utm_source=ig_web_copy_link

A videóban látható gyermekek már szinte profik abban, amit csinálnak, de ne felejtjük el, hogy nem először látják ezeket a feladatokat. Ezért ne ijedjünk meg, ha a gyermekünk nem ilyen ügyesek az elején :)

Mozgásos ötletek

- Állatos varázslós játék (pók, medve, kutya, majom, nyuszi ugrálások/járások)
- Tűz, víz, repülő
- Szoborjáték
- Otthoni akadálypálya építés
- Ugróiskola
- Labdázás / célba dobás (elkapás, dobás, pattogtatás gyakorlása)

A terápiás folyamat sajátosságai

- A terápiában a részt vevők szabadon kísérletezhetnek a rendelkezésre álló eszközökkel: billenő hintákkal, forgó hengerrel, óriás gumilabdával, mennyezetről lelógó hálóval, gördeszkával -, annak érdekében, hogy ráataláljanak azokra az ősi mozgásmintákra, amelyek segítségével hatékonyabban tudják uralni testüket a térben.
- Kúporoghatnak magzati pózban, pöröghetnek, repülhetnek, billeghetnek, s közben olyan világot teremthetnek, amely a mesék, a fantázia birodalmához igen közel eső

A terápiás folyamat leghatékonyabb eleme a játék

- A gyermek hintázik, pörög, egyensúlyozik, szédítő iramban lendül egyik játékról a másikra, vagy éppen ellenkezőleg, csendben van, egy hálóban ringatózik, álmodozik.
- A terapeuta a játékban biztonságot nyújtó résztvevő, partner, aki képes támaszt nyújtani a szó elsődleges értelmében is, nem vonakodik testileg is jelen lenni a gyermek terében, melyben ott vannak a nemegyszer veszélyes játékeszközök, amelyekről bizony le lehet esni. A megkapaszkodás aktív és passzív változatait az „itt és most” élményszinttől a régmúlt történetével együtt lehet a terapeutával közösen átélni.

Telefon, tablet, laptop gyerek kezébe nem való!

- Túl nagy mennyiségű új inger a fejlődésbe idegrendszer számára.
- Ideje korán függőséget alakíthat ki.
- Befolyásolja az agy működését.
- Közre játszhat a mozgásigény csökkenéséhez, amely zavarja az idegrendszer fejlődését, ami pedig figyelemzavarhoz, összpontosítási nehézségekhez, majd tanulási nehézségekhez vezethet.
- Az inger sokaság hatására az ellenkezője is előfordulhat, mégpedig hiperaktivitás és túlzott mozgás.

Köszönöm a figyelmet!

Források:

- Dr. Szvatkó Anna (2002). Hiszen ez játék! - Szenzoros integrációs terápiák a fejlesztésben. In: Martonné Tamás Márta (szerk.): Fejlesztőpedagógia. Eötvös Kiadó. Budapest
- Dr. Szvatkó Anna (2016). Billenések: Tanulmányok a dinamikus szenzoros integrációs terápia köréből. Oriold és Társai Kft. Budapest